

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 3P/333/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619206475
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Klimek PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7619206475.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Richard Klimek, PhD., v právnej veci maloletých detí: 1/ R. J., Y. XX.XX.XXXX, X/ E. J., Y. XX.XX.XXXX A. X/ G. J., Y. XX.XX.XXXX, deti rodičov: matka V. J., Y. XX.XX.XXXX, E. Y., S.Y. XXX/XX A. W. Q. J., Y. XX.XX.XXXX, E. Y., S. XXX/XX, o návrhu navrhovateľky E. Z., Y. XX.X.XXXX, E. Y., S. Č. XXX/XX, na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 11P/101/2016-68 zo dňa 19.1.2017 v časti týkajúcej sa R., E. A. G. a to tak, že z v e r u j ú sa mal. R. J., Y. X.X.XXXX. E. J., Y. XX.X.XXXX A. G. J., Y. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti tety - E. Z., Y. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloletých zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Súd u r č u j e výživné na mal.: R. J., Y. X.X.XXXX. E. J., Y. XX.X.XXXX A. G. J.Á., Y. XX.XX.XXXX zo strany matky V. J., Y. XX.X.XXXX A. W. Q. J.L., Y. XX.X.XXXX na každé z týchto detí tak, že každý z rodičov sa zaväzuje prispievať na výživu mal. detí mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré sú povinní rodičia platiť podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.10.2019 domáhala, aby súd vydal rozsudok, ktorým zverí mal. Z. J., A. L. R., E. A. G. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zo strany rodičov súd určí výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na každé z detí k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, splatné vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

2. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že matka maloletých detí je jej sestrou, ktorá má po rozvode manželstva zverenú deti do starostlivosti. Po rozvode sa jej sestra postupne prestala o deti zaujímať, prišla o bývanie, nájomný byt v ktorom bývali, je neobývateľný. Od marca 2019 sú deti častejšie v jej domácnosti ako pri svojej matke. Deti sa vyjadrili, že chcú bývať v jej domácnosti. Ďalej uviedla, že deti navštevujú základnú školu a od kedy sú pri nej sa zlepšili v dochádzke do školy. K svojim pomerom uviedla, že býva s manželom a dospelými deťmi v nájomnom obecnom byte a je v jej schopnostiach sa o deti postarať.

3. Matka na pojednávaní súhlasila s návrhom navrhovateľky.

4. Otec sa pojednávania nezúčastnil a návrh, procesné poučenia a predvolanie na pojednávanie mu boli doručené postupom podľa § 116 Civilného sporového poriadku.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a obsahom spisu, na základe čoho zistil tento skutkový stav.

6. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že maloleté deti žijú s ňou v domácnosti od marca minulého roka a zabezpečuje im starostlivosť. Otec o detí nemá záujem a zdržiava sa v Anglicku. Matka maloletých detí nemá svoje bývanie a bývala sama u priateľa. Po finančnej stránke vie zabezpečiť deti a tie sa pred ňou vyjadrili, že chcú byť pri nej.

7. Z vyjadrenia manžela navrhovateľky A. Z. zo dňa 8.1.2020 vyplýva, že súhlasil s tým, aby maloleté deti R., E. A. G. boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jeho manželke.

8. Matka na pojednávaní súhlasila so zverením detí do starostlivosti jej sestry. Maloleté deti majú od marca 2019 bývať u navrhovateľky. Všetky peniaze, ktoré dostáva dáva navrhovateľke. Otec maloletých detí sa zdržiava vo Veľkej Británii. Jej jediným príjmom je prídavok na deti.

9. Z potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vyplynulo, že matka bola naposledy poberateľkou dávky v hmotnej núdzi od 1.1.2013 do 30.6.2019 a bola vedená ako uchádzač o zamestnanie od 26.8.2015 do 30.11.2017.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov vyplynulo, že matka maloletých detí sa od marca 2019 riadne nestará o deti a deti si neplnia povinnú školskú dochádzku. Byť, v ktorom bývala matka s deťmi je neobývateľný. Maloleté deti R. A. E. bývajú v domácnosti navrhovateľky, ktorá je sestrou matky. Úrad vykonal pohovor s maloletými deťmi, ktoré uviedli, že už skoro rok sú u tety. U tety im je dobre a mal. G. tetu volá mama. Vyjadrili, že chcú zostať v domácnosti tety.

11. Zástupca kolízneho opatrovníka na pojednávaní odporučil návrhu vyhovieť a zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti.

12. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 11P 101/2016-68 zo dňa 19.1.2017 boli aj mal. R., E. A. G. zverené do starostlivosti matky a zo strany otca bolo určené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na každé z detí, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.1.2017.

13. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

18. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 46 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom. Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela. Súhlas podľa odseku 2 nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

23. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f)rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

24. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z. z.).

28. Vykonaným dokazovaním súd mal preukázať, že návrh navrhovateľky je dôvodný a v záujme maloletých detí. Maloleté deti žijú v domácnosti navrhovateľky, ktorá im zabezpečuje starostlivosť a ktorej starostlivosti sa im zo strany matky a otca nedostáva. Starostlivosť o maloletých fakticky zabezpečuje sestra matky od marca 2019, u ktorej majú vytvorené vhodné podmienky na zdravý vývin a rast, pretože matka svojím nezodpovedným správaním prišla o bývanie v obci, ktorá jej poskytla nájomný byt a plynule starostlivosť o maloleté deti prevzala jej rodina, vrátane navrhovateľky. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľka je po osobnej, osobnostnej a zdravotnej stránke spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o všetky maloleté deti a preto súd zveril maloleté deti R., E. A. G. do náhradnej osobnej starostlivosti blízkej osobe z rodinného prostredia - ich tete.

29. Pokiaľ ide o výživné na maloleté deti, súd vychádzal zo zistených pomerov rodičov a určil matke výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, mesačne na každé z týchto detí a otcovi v nezmenenej výške v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každé z týchto detí, ktoré sú obaja rodičia povinní platiť do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, od právoplatnosti rozsudku.

30. Týmto rozhodnutím sa zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 11P 101/2016-68 zo dňa 19.1.2017 v časti týkajúcej sa Kevina, Barbory a Veroniky Horváthových.

31. Súd o trovách konania nerozhodoval, pretože podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z., CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.